

rozsudek přehlíží, že pachatele neomlouvá, že myšlenky jím pronášené prošly snad bez závady denním tiskem, a vývodní spis obžalované neprávem zdůrazňuje, že činnost, jakou vyvíjela obžalovaná, je v programu určité politické strany, pokud se týče, že obžalovaná měla na mysli propagandu tohoto programu (jak se také hájila), poněvadž ani výklad tím méně provádění programu strany se nesmí díti způsobem zakládajícím trestný čin. Pro doložené zmatky podle čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. bylo důvodné zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti, napadený rozsudek jako zmatečný zrušiti a podle Šu 288 čís. 1 a 3 tr. ř. věc vrátiti nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2721.

Ustanovení § 46 tr. ř. nelze rozšiřovati tím způsobem, by soud mohl nevyhověti i jinakým než tam uvedeným procesním příkazům a výzvám (na př. výzvě k opravě nebo doplnění podání po stránce jazykové), nebo opomenutí jinakých procesních úkonů, jež podle zákona má jiné v zákoně stanovené následky, postavit pod sankci domněnky, že soukromý obžalobce od obžaloby ustupuje.

(Rozh. ze dne 31. března 1927, Zm I 32/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením vyšetřujícího soudce ze dne 14. června 1926, pokud v něm jest obsažena sankce, že, nebude-li vyhověno výzvě ku předložení ověřeného překladu závadného článku, bude za to pokládáno, že soukromý obžalobce od trestního stíhání ustupuje podle Šu 46 tr. ř., dále usnesením vyšetřujícího soudce ze dne 30. června 1926, jímž trestní řízení zahájené k návrhu soukromého obžalobce proti obžalovanému pro přečin urážky na cti tiskem bylo podle Šu 46 tr. ř. zastaveno, a potvrzujícími je usneseními radní komory zemského trestního soudu v Praze ze dne 20. července 1926 a vrchního zemského soudu v Praze ze dne 14. září 1926, byl porušen zákon v ustanoveních Šu 46 tr. ř.

D ů v o d y:

Dne 5. května 1926 podal soukromý obžalobce u zemského trestního soudu v Praze soukromou obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti (nactiutrhanie a pomluvu) proti periodickému tiskopisu »P. M. H.« pro obsah článku »A tesmagi pap pöre a pozsonyi tablán« otištěný v č. 91 (1129) ze dne 21. dubna 1926. K této obžalobě propojil pouze výtisk čís. 91. tohoto časopisu, psaného toliko v řeči maďarské, a také v oznámení jsou ony stati článku, jimiž se soukromý obžalobce cítí na cti dotčen, uvedeny textem pouze maďarským. Vyšetřující soudce usnesením ze dne 19. května 1926 vyzval ho ve smyslu §§ 1 a 2 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. a čl. 7 odst. druhý vlád. nař. ze 4. února 1926, čís. 17 sb. z. a n., by do 14 dnů předložil ověřený překlad závadného článku. Po uplynutí této lhůty vyzval vyšetřující soudce

opět usnesením ze 14. června 1926 soukromého obžalobce, by do 5 dnů onen překlad soudu předložil, jinak že bude za to pokládáno, že od trestního stíhání ustupuje podle §u 46 tr. ř. Když pak soukromý obžalobce této výzvě nevyhověl, ba opatření překladu v písemném podání odepřel, vydal vyšetřující soudce dne 30. června 1926 usnesení, že se trestní řízení proti obžalovanému pro přečin urážky na cti tiskem spáchaný oním článkem podle §u 46 tr. ř. zastavuje, ježto soukromý obžalobce nevyhověl usnesení vyšetřujícího soudce ze dne 19. května 1926 a nepředložil v ustanovené mu lhůtě ověřený překlad závadného článku. Stížnosti soukromého obžalobce radní komora zemského trestního soudu v Praze usnesením ze dne 20. července 1926 nevyhověla z důvodů, že podle ustanovení §§ 1 a 2 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 22 sb. z. a n. a čl. 7 odst. druhý vládní nařízení ze dne 4. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. jest povinností soukromého obžalobce, by ve smyslu vyzvání soudu ověřený překlad předložil, nevyhověl-li tedy soukromý obžalobce vyzvání vyšetřujícího soudce v dané mu lhůtě pod následky zastavení trestního řízení, zastavil vyšetřující soudce trestní řízení právem. Stížnost soukromého obžalobce do usnesení radní komory neměla úspěchu, neboť vrchní zemský soud v Praze usnesením ze dne 14. září 1926 stížnost zamítl a usnesení radní komory, jež bylo stížností tou napadeno, ze správných jeho důvodů potvrdil.

Zmateční stížnost generální prokuratury na záštitu zákona právem vytýká, že postupem vyšetřujícího soudce a usnesení radní komory zemského trestního soudu v Praze a vrchního zemského soudu v Praze, jimiž stížnost soukromého obžalobce do postupu vyšetřujícího soudce, zejména pak do jeho usnesení ze dne 30. června 1926 byla zamítnuta, byl porušen zákon. Z vyličeného děje jde na jevo, že vyšetřující soudce, shledav, že podání soukromého obžalobce (soukromá obžaloba), došlé zemskému trestnímu soudu v Praze dne 5. května 1926, nevyhovuje v jazykovém směru předpisům zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n., tuto jazykovou závadu chtěl napravit tím, že vydal usnesení ze dne 19. května a 14. června 1926, jimiž vyzval soukromého obžalobce ve smyslu §§ 1 a 2 uvedeného zákona a čl. 7. odst. druhý vládní nař. ze dne 4. února 1926, čís. 17 sb. z. a n., by do určité lhůty předložil ověřený překlad závadného článku. Při tom s hlediska formálního práva trestního pochybil potud, že, maje se zachovati podle příslušných předpisů jazykového zákona pokud se týče nařízení, do druhého usnesení ze dne 14. června 1926 pro případ, že nebude vyhověno oné výzvě, pojal sankci, že se bude za to míti, že soukromý obžalobce od trestního stíhání ustupuje podle §u 46 tr. ř. Neboť sankce tato, nemajíc v této formě opory v uvedených předpisech jazykových, odporuje ustanovením trestního řádu, což plyne z těchto úvah: Soukromý obžalobce, iemuž přísluší plné a neobmezené disposiční právo s nárokem na trestní stíhání, má právo od obžaloby ustoupiti; ustoupení od obžaloby jest buď výslovné nebo se děje mlčky. Zákon neustanovuje zvláštních náležitostí pro výslovné ustoupení od obžaloby, ustoupení to musí však, by mělo právní účinek, nepochybným způsobem projevovati vůli soukromého obžalobce k tomu směřující. Případy, jež podle zákona, t. j. podle ustanovení trestního řádu platiti mají za ustoupení od obža-

loby mlčky projevené, obsahuje odstavec třetí §u 46 tr. ř. Mezi nimi jest uveden i případ, když soukromý obžalobce opomene podati návrhy jinak k udržení obžaloby potřebné; to se vztahuje nepochybně k ustanovením §§ 211, 261, 263, 320, 321 tr. ř., jež soukromého obžalobce zavazují, by do určité lhůty podal své návrhy, čelící k zachování práva obžalobního. Nelze však ustanovení to rozšiřovati způsobem, by soud mohl nevyhovění jinakým procesním příkazům nebo výzvám, aneb opomenutím jinakých procesních úkonů, jež podle zákona má jiné v zákoně stanovené následky, postavit pod sankci domněnky, že soukromý obžalobce od obžaloby ustupuje. Stejně nemůže býti ohroženo sankcí domněnky ustoupení od obžaloby podle §u 46 tr. ř. neuposlechnutí výzvy k opravě nebo doplnění podání (soukromé obžaloby) po stránce jazykové. Připojil-li proto vyšetřující soudce svému vyzvání k opravě (doplnění) soukromé obžaloby po stránce jazykové sankci třetího odstavce §u 46 tr. ř., vybočil z mezí §em 46 tr. ř. stanovených a porušil tím zákon v ustanovení §u 46 tr. ř. Důsledkem toho porušuje zákon i usnesení vyšetřující soudce ze dne 30. června 1926, jímž bylo trestní řízení o oně obžalobě pro přečin proti bezpečnosti cti podle §u 46 tr. ř. zastaveno, a rovněž tak i usnesení radní komory ze dne 20. července 1926 a usnesení vrchního zemského soudu v Praze ze dne 14. září 1926, jimiž bylo usnesení vyšetřujícího soudce potvrzeno. Bylo proto zmateční stížnosti podle §u 33 tr. ř. po rozumu §u 292 tr. ř. vyhověti a uznati, jak se stalo.

Čís. 2722.

Předmětem svědeckých výslechů jsou výhradně smyslové postřehy osob, od obžalovaného (obviněného) různých, o skutečnostech v minulosti se udávších; předmětem svědeckého výslechu nemůže býti (zlý) úmysl určité osoby (nedostatek takového úmyslu), nýbrž pouze zevní činy, jimiž se úmysl ten (jeho nedostatek) na venek projevil.

Ustanovení § 222 tr. ř. platí obdobně i pro průvodní návrhy při hlavním přelíčení.

Formální zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. nevztahuje se k závěrům soudu povahy právní; pojmy nejasnost, neúplnost a nedostatek odůvodnění.

Hodnocení zevních skutků, v nichž se úmysl nepochybně projevil, jest hlavním pramenem zjišťování zlého úmyslu jako součásti vnitřního dění, jenž byl pachatelem popřen.

Formální výtky teprve při zrušovacímu roku jsou opozděny, pokud nebyly ani výslovně ani zřejmým poukazem uplatněny ve zmateční stížnosti.

Při zákonném doličování hmotněprávních zmatků jest vycházení ze skutkového děje napadeným rozsudkem zjištěného v jeho celku (i ze zjištění o obsahu zlého úmyslu).

Spolupachatelství zločinu veřejného násilí podle § 98 a) tr. zák. (násilí na stávkokazech). Nevyžaduje se předchozí dohody (úmluvy) spolupachatelů; stačí, že shoda jich vůle nastala teprve na místě trestného jednání a při jeho započetí nebo za jeho průběhu; pojem »spolupachatelství« nepředpokládá, by činnost všech pachatelů byla stejnorodá, ani že se každý účastnil trestného jednání od jeho počátku, stačí,